

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor.; pe 1/4 de an 5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Tril de Duminecă pe an — 4 coroane. —
Pentru România și
trăinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Românii și Sașii.

II.

Nu pot să spun, dacă a cerut ori nu cine-va, ca guvernul ungar să facă o reformă electorală în sens europeanesc; dl deputat Fr. Pildner n'ar fi avut însă nici un cuvânt de-a pune în discuțiune cestiunea, dacă n'ar ști, că în cercurile politice germane, la care Dsa se adresează, guvernul ungar e considerat ca fiind angajat a face o asemenea reformă.

Abia de curând s'au făcut, *ut aliquid fecisse videatur*, oare-care modificări în sistemul electoral al Ungariei, și dac'ar fi destul ceea-ce s'a făcut, articolul din revista *Die Zeit* ar fi cel puțin de prisos. Acest articol a fost scris și publicat, fiind-că autorul lui știe, că în cercurile politice, la care se adresează, sunt mulți cei ce stăruie, ca guvernul ungar să facă mai mult și anume tot ceea-ce neapărat se cere, pentru-ca Români să poată fi determinați a lua parte la viața constituțională a Ungariei și a lucra ca buni tovarăși de viață alături cu Maghiarii. Ear aceasta nu pentru-că se impacientează Români, căci Români au așteptat atâta timp și mai pot să aștepte, pentru-că rezolvarea conflictului dintre Români și Maghiari e cu atât mai nevoioasă, cu cât mai târziu se face.

Sunt, ce-i drept, între Români din regatul ungar oameni cu trecere, care stăruie, ca conaționalii lor să se mulțumească și cu ceea-ce s'a făcut și să trimită reprezentanții în parlamentul din Budapesta; ei nu pot însă să aibă destulă autoritate, câtă vreme nu vor avea și în Ungaria, ca în toate țările civilizate ale Europei, *cens egal pentru toți, cercuri electorale egale și vot secret*.

Este greu guvernului ungar să facă o asemenea reformă, dar el va trebui neapărat s'o facă, fiind-că fără de ea statul ungar are caracterul unei formațiuni provisorii, și nimeni nu este de o potrivă cu poporul maghiar interesat, ca existența statului ungar să mai fie pusă în discuțiune.

Așa cum a fost formulată de noi, cestiunea română se rezolva de sine, prin deslășurarea firească a lucrurilor, căci nu poate nici un om cu minte să creadă în toată serioșitatea, că e de înmăntare starea de lucruri, în care unii dintre cetățeni aleg după un cens, iar alții după altul, ba chiar și fără de cens, unii trimit pentru 2000—3000, iar alții pentru sute de mii de suflete un reprezentant în dietă, și guvernului i se lasă toată lărgimea pentru siluirea alegătorilor. Lucrurile nu pot să rămână așa, și dacă schimbarea nu se poate face în statul ungar, ea se va face în o monarhie unitară ori în vre-o altă formațiune politică mai accesibilă pentru formele de viață europeană, căci trebuie neapărat să se facă. Guvernul ungar poate s'o amâne de azi pe mâine, dar nu poate să înlăture necesitatea ei.

Dacă sunt dar oameni cu minte, Sașii se împacă cu gândul, că actuala

stare de lucruri nu mai poate dăinui, și nu caută conflicte cu Români, ci-și dau silința de a găsi formula rațională pentru înlăturarea conflictelor ce se pot ivi în viitor.

Li s'ar pute ierta Nemților din Viena ori celor din Berlin sa-i socotească pe Români primejdieși; Sașii însă trăiesc în Ardeal și se compromit, când o afirmă și ei aceasta.

Românii sunt fără îndoială și ei oameni ca toți oamenii, și se găsesc și între dânsii indivizi porniți spre violență și astfel accesibili pentru gânduri vindicative ori asupritoare. Fruunțașii Sașilor trebuie însă să știe mai bine de cât ori-și-cine, că oamenii aceștia nu pot să determine atitudinea poporului român. Ei pot să facă gălăgie, pot să încerce lucrurile, pot să-i zăpăcească pe Români și să-i ție în loc, dar nu pot să pună nici o faptă pozitivă la cale, fiind-că Români sunt oameni domoli și bine chibzuiți, care nu se avântă prosteste și nu calcă în gropi. Pe Români totdeauna numai oameni chibzuiți și cu pricepere au putut să-i determine, ear aceștia nu pot să fie decât binevoitori față cu Sașii și doritori de a înlătura conflictele.

Risipiți printre masele de Români, atât Sașii, cât și mulți dintre Maghiarii din Ardeal se tem, ca nu cumva să fie striviți de majoritățile covârșitoare ale Românilor, dacă censul va fi redus. Dacă e întemeiată temerea aceasta, ea nu e un cuvânt, ca reforma să nu se facă, ci un cuvânt, ca ea să se facă cât mai curând în favorul minorităților.

E lucru în adevăr uimitor, că Germanii din Ungaria nici după atâtea fremântări nu și-au dat seamă despre rolul important și frumos ce li se cuvine în viața comună a patriei lor.

În monarhia habsburgică Germanii și Maghiarii numai împreună cu Români pot să formeze o majoritate covârșitoare față cu Slavii, ear în regatul ungar Români pot să formeze majoritatea atât unindu-se cu Maghiarii, cât și unindu-se cu ceilalți conațenii ai lor. Germanii sunt deci mai presus de toate interesați, ca Românilor să li-se dec cât mai curând puțința de a lucra alături cu Maghiarii, și e absurd, ca un German să-și deie silința de a înăspri conflictele dintre Români și Maghiari.

Preocupați de micile lor interese locale, Sașii scapă, precum se vede, din vedere menirea lor de element civilizat, care numai în o viață organizată după toate formele civilizațiunii poate să prospereze. Ei se sperie de gândul, că mai curând ori mai târziu va trebui neapărat să se stabilească și în patria lor cens egal pentru toți, când tocmai dânsii ar trebui să se lupte cu mai multă hotărâre pentru realizarea acestei reforme și să caute formula pentru asigurarea înținerii legitime a minorităților. Nici unul dintre elementele constitutive ale regatului ungar nu e atât de risipit ca cel german; nici unul nu e dar de o potrivă cu el interesat, care prin reforma ce neapărat se va face să nu fie înăbușit glasul minorităților.

Acesta e lucrul, la care trebuie să se gândească Sașii. Prin articole ca cel publicat în revista *Die Zeit*, ei nu numai se sbuciumă în zadar voind să susțină o stare de lucruri azi cu desevârșire anormală, ci se fac totodată de rușine servind fără de voie cauza română.

Cauza română e atât de dreaptă și de potrivită cu interesele generale, încât nu poate nimeni s'o discute, fără-ca să o servească și cei-ce o combat, o servesc adese-ori cu mai mult efect decât cei-ce o susțin, și e fără îndoială mai cu minte să servești cauza Românilor câștigându-ți simpatiile lor decât s'o servești făcându-ți dușmani între dânsii și dând arme contra prietenilor, pe cari îi ai în mijlocul lor.

Nu au Sașii nici un interes de a se pune în conflict cu Români, și nu se poate, ca dl deputat Fr. Pildner să fi exprimat în articolul din revista *Die Zeit* simțământul comun al conaționaliilor săi, care numai trăind în bună înțelegere cu Români pot să-și asigureze tigna vieții pacifice.

Ioan Slavici.

Aniversarea încoronării Monarhului. Eri, în 8 Iunie n., s'au împlinit 33 de ani de la încoronarea Majestății Sale Monarhului nostru cu sfânta coroană ungară ca rege apostolic al Ungariei. Din incidentul zilei, toate foile maghiare scrise despre însemnătatea ei mare pentru nația maghiară și în multe locuri s'au arangeat din acest privilegiu și festivități școlare.

Am avé mult de zis și noi despre cele petrecute în țeara noastră în acel restimp de 33 ani de viață „constituțională“ ungară. Le lasăm însă patrioților ne tulburată bucuria — zilei.

Situația în Austria.

Vorbirea ministrului-president Körber în ședința de Mercuri a Reichsrathului este și azi obiect de viuă discuție în toate cercurile politice din Austria. Partidele germane și organele de publicitate ale acestora contemplează cu un fel de recunoștință urmările acestui eveniment de gravă importanță. Accentuează însă totodată și faptul, că fără de rezultat o să rămână și această năsuință a primului-ministru, de a îndupleca pe Cehi, în ultimele momente, la un nou mod de gândire și la salvarea constituționalismului.

Era de prevăzut însă momentul, că partidele din dreapta se vor dismembra, și un nou partid de guvern se va organiza. Asta s'a întâmplat. Nu poate însă guvernul să spere, că-și va crea un partid atât de tare, care să frângă obstrucția și să-l ajute a guvernă în chip constituțional.

A doua zi, Joi, comitetul executiv al partidelor din dreapta au ținut-o ședință, al cărei rezultat era așteptat cu interes deosebit în toate cercurile politice. Convîngerea tuturor era, că dela hotărârea acestei ședințe depinde nu numai soarta parlamentului, dar chiar viitorul întregului imperiu austriac.

Și-au spus în ședință păreriile oratorilor tuturor partidelor. Germanii și Polonii au osândit atitudinea Cehilor; ear Slavii și feudații cehi au declarat, că ei nu vor lupta în contra obstrucției.

În urma acesteia era fapt, că e peste puțință a mai ține la un loc vechia majoritate în cameră. — Presidentul comitetului împăciuitoar, cavalerul de Javorski, prin

cuvinte pline de serioșitate și-a luat „bun rămas“, în ședința ultimă, de la această majoritate, care a avut rol însemnat în lupta pentru constituție, dar care azi dispăre de la suprafață.

Prin aceasta s'a sfârșit acum și ultima încercare, de-a mai salva întregitatea constituției statului austriac și situația lui politică într-un stadiu de neprevăzută gravitate pentru popoarele ce-l constituiesc.

Sunt de deosebit interes și declarațiunile foilor austriace, cari se pronunță asupra vorbirii prim-ministrului Körber și cari, în deplin acord, scot în relief momentul, că prin vorbirea sa ministrul-president a voit să dea Reichsrathului, așa zicând, un ultimatum.

LĂMURIRILE.

În al doilea articol lămuritor (6 Iunie) eată ce scrie „autorisată“ dela Sibiu despre autorul seriei de articole asupra „Adeveratei ere noue“:

„Autorul anonim — profesează în ceea-ce privește trecutul nostru politic de 30 de ani încoace opiniuni pe cât de riscate pe atât de nedrepte. Pentru dânsul, vigoasele noastre lupte politice dela sfârșitul veacului trecut au fost: „când prea năvalnice, când prea ușuratic, însă pururea prea puțin serioase...“

„Alunecând în chip regretabil pe această pantă de judecată, și copilăroasă și escriv de preocupată, autorul anonim se arată atât de ușurel politicește, încât opinează că: „aceste lupte mai mult păgubitoare decât folositoare... aveau drept sfârșit „de cele mai de multe-ori mulțumirea intereselor individuale ale unei sau mai multor persoane deodată“; ear' aceste persoane lucrau „sub masca celui mai perfid naționalism“.

„Insuși poporul român e prezentat de autorul anonim ca „umilit până la dejosire și imbecil față cu tot ce se zice „împărătesc“...“

„Și așa mai departe, articolele „adeveratei ere noue“ n'au decât asemenea cuvinte pline de amărăciuni și vibrante de-o mânie puțin serioasă și mai puțin justă față cu întreg trecutul nostru politic de 30 de ani încoace.

„Sunt atât de puțin obiective și atât de curioase aprecierile ce se fac în acele articole trecutul nostru politic, încât autorul lor pare a se arunca de-adreptul în prăpastia absurdității: de-a nu recunoaște adevărată virtute națională obștească în nici una din manifestațiile, acțiunile și evenimentele epocale ale întregii noastre vieți politice, începând cu revoluția lui Horia și terminând cu... recenta chestiune Iancu!“

Lăsăm ca cititorii să judece dacă „autorisații“ mai reveneau asupra acestor „prăpastii ale absurdității“ fără a-i lua noi la foarfecă.

Tot cititorii vor judeca, dacă am fost noi atât de aspri față de confrății sibieni pentru-că publică asemenea aberațiuni, precum sunt—acum că i-am strîns cu ușa—ei de aspri față de autorul cu a cărui prosă și-au împodobit coloanele aproape o septămână întregă, pe când dacă dela început judecau numai nițeluș, trebuiau să arunce la coș toate acele fleacuri.

Cu toate acestea, știți ce scrie «autorizată» la adresa noastră?

„... nu probează decât propria lor slăbiciune politică, darul lor nenorocit de a bătăcări într-o jalnică inerție națională“...

Noi slabi? Dar de cari anume fapte ale «autorizațiilor» se vorbește în lume? Ce planuri măntuitoare au ieșit din capul președii și a ginerilor săi? Noi «bălăcărăm» în inerție, ear voi piini de duh și acțiune?

Mai puneți strajă, gurei voastre, cel puțin când lămuriiți, că altfel numai între nevrozați o să vă socotească lumea.

Din România.

Bogațiile subsolului țării.

Intr'un număr de lux al Revistei „Literatură și artă română“ apărut acum câteva zile în franțuzește și destinat expozițiunii din Paris, distinsul inginer de mine dl Alimăneșteanu publică un studiu de o importanță deosebită asupra bogățiilor miniere ascunse în subsolul nostru.

Studiul e destinat să arete capitaliștilor din străinătate, cât ar fi de productive capitalurile lor aplicându-le la noi în diferitele industrii miniere.

Cărbunele, sarea, ferul, cuprul și în special petrolul sunt destinate să asigure întrebuințarea cea mai remuneratoare la capitaluri de sute de milioane.

„Jalnică inerție națională“.

In prim-articolul dela 6 Iunie grațiosul nostru confrăț „autorizații“ din Sibiu au scris la adresa noastră că „bălăcărăm“ (stilul e omul!) „într-o jalnică inerție națională“.

In numărul dela 7 Iunie, între știrile mărunte ale zilei, scriu însă:

„Congregația de primăvară a comitatului Sibiu s'a ținut astăzi, în sala mare din edificiul comitatului. Românii au fost slab reprezentați, fiind de față numai următorii: Dr. Vecerde, Nicolau Ivan, Blaga, Florian, V. Tordășan, Dr. Leményi, P. Drăgici, E. Verzar și B. P. Harșan.“

Nici între acești puținii însă nici unul nu este dintre oamenii dlui Dr. Rațiu și din contră: patru sunt amici buni de ai noștri.

Cititorii să-și aducă apoi aminte, că ce luptă am desvoltat noi Luni, după Dumineca Tomii, în congregația de primăvară a comitatului Arad, unde presidential clubul nostru M. Veliciu a împedecat ca guvernului să i-se voteze încredere unanimă în mijlocul protestului a peste 50 de Români, — și se învederează cine „bălăcărește într-o jalnică inerție națională“...

Intrebuințarea drumurilor de fier în timpul războiului.

De la Capetown până la Pretoria sunt 1600 de chilom. Generalii englezi au avut de transportat de alungul acestor enorme linii 221.000 de oameni, 40.000 dintr'înșii au trebuit să fie transportați până în inima Transvaalului.

Sunt trei linii de drum de fier cu totul, reprezentând un total de 3000 chilom. una plecând de la Capetown, a doua de la Port Elisabeth și a treia de la East-London. Ele se termină: una la Buluwayo, celelalte la Johannesburg și Pretoria, cu ramificațiuni la Durban și spre Delagoa-Bai.

La începutul războiului, progresele Burilor și Africanerilor erau așa de mari, încât liniile de joncțiune De Aar-Nawpoort au fost distruse și legătura dintre linia East-London și cele două principale a fost în momentul tăiată. În acest moment era imposibil la Cap de a se procura cărbuni din Africa de-Sud; toți cărbunii trebuiau aduși din Anglita.

Dar' Englezii trecuți și peste aceste dificultăți. Intre luna Noemvrie 1899 și luna Februarie următoare, drumurile de fier au transportat 18000 de animale, 37000 de tone de aprovizionări, 70.000 de oameni și 30000 cai. De la începutul anului până la 30 Aprilie ele transportară aproape 200.000 de oameni. Împreună cu caii, acesta reprezintă o circulațiune de 60000 de vagoane, s'a 500 de vagoane pe zi.

Liniile erau cu o singură cale, cu o pantă de aproape 5 c. m. pe metru pe un paianș de mai bine de 700 chilometri, dacă se ia de la Capetown. Stațiunile erau rare, și liniile de grău asemenea. Apa lipsia pe o mare parte din parcurs. Trenurile trebuiau să-și aducă apa necesară. Se poate afirma că fără drumurile de fier războiul ar fi fost imposibil.

Dar' administrațiunea militară engleză a știut să tragă din ele tot profitul care se putea scoate, în puțin timp. Și aceasta a fost una din cauzele succeselor Englezilor.

Războiul buro-englez.

Spuneam, că prea se grăbesc Englezii cu bucuria lor despre biruința și triumful lor asupra eroismului Burilor. Războiul e terminat deja — spunea d'nsăy — și statele bure provinciei engleze sunt declarate pentru totdeauna.

Știrile mai noue cu totul altfel arată situația astăzi în Transvaal.

Luptă nouă se începe acum — zice bătrânul Krüger, — adevărata luptă pe moarte și viață. De pierdut Burii nu mai au ce pierde, zice, și dacă noue jertfe de sânge cauzează Angliei, asta numai un câștig poate să fie pentru ei. Acuma Burii se retrag între munți; Lydenburg va fi primul loc, unde vor tăbăci și unde luptă de-a rindul își pot apăra pozițiile față de dușman. E zadarnică speranța Englezilor, că Burii vor depune armele. Să fie gata armata engleză — zice Krüger — să urce munții și să stăpească miș și miș, una după alta dintră Burii, căci până când 500 de Burii vor mai rămâne sub arme, războiul nu va fi sfârșit, până atunci sângele va curge pentru patrie și pentru libertate.

Etă câteva din telegramele recente:

Londra, 8 Iunie. Corespondentul lui „Daily Express“ a avut o convorbire pe tren în Macbadarp cu presidentul Krüger și cu ministrul Reiz. Krüger i-a declarat, că „ocuparea Pretoriei nu însemnează de loc sfârșitul războiului. Burii sunt hotărâți să se lupte până la cel din urmă om. Englezii au străbătut, ce-i drept, în țara noastră, dar' n'au cucerit-o încă. Guvernul meu lucrează neobosit și până-când numai 500 Burii ne mai rămân pe câmpul de luptă — noi nu capitulăm. Lupta abia acum s'a început și eu mă tem, că foarte mult sânge va curge încă dar de asta guvernul Brit'nic este vinovat“.

Ultimele înfrângeri ale Englezilor.

Cu data 8 Iunie se anunță din Londra:

Telegramele din urmă raportează, că în ultimele două săptămâni armata engleză a suferit mai multe înfrângeri.

Anume: La Senekal Burii au bătut cumplit pe generalul Rundle, a cărui pierdere a fost: 40 morți și 150 greu răniți, însuși Rundle abia a scăpat cu fuga.

In lupta dela Lindley (la începutul lunii curente), după raportul englez au căzut morți: 2 ofițeri și 12 soldați; greu răniți 4 ofițeri și 25 soldați; ear prizonieri: 4 companii cu 500 de oameni.

Și mai rău a pățit-o generalul Brabant, din a cărui armată Burii au prins 2 ofițeri și 40 soldați; ear generalul bur Dewet l-a luat și el la goană, pricinuindu-i pierderi însemnate. — Tot asemenea a fost bătut de Burii și generalul Warren, care numai cu mare greutate a putut să scape, ca să nu cadă prins cu toată armata în mâinile Burilor.

Toate aceste știri dovedesc, că și în Oранже, considerat acum ca pământ englez și pacificat, — în multe locuri decurg lupte de guerilă bine organizate, față de cari trupele engleze sunt impotente.

Etă, bună-oară, ce se telegrafează din Londra, cu data 8 Iunie:

„Generalul Buller a căzut în cursul astfel, că nici nu se poate mișca din loc. A c'rut dela Burii armistițiul de trei zile și, ca cererea să i-se împlinească, s'a dus în persoană la comandantul-suprem Botha. Rezultatul întâlnirii a fost, că Englezii au trebuit să evacueze Utrecht și să se retragă la Mount-Prospecte. Se crede însă, că Englezii nici aici nu vor pute să reziste luptei guerile a Burilor.“

Revoluție în China.

Pe zi ce trece, revoluția în China ia dimensiuni din ce în ce mai mari. Lupte sângeroase decurg între Boxeri și armată, cum și între trupele marilor puteri europene, cari au luat în apărare pe suferinții lor din orașele chineze. Armata chineză, la porunca împărătesei văduve, pare a fi pusă pe partea răsculaților, și astfel îndeosebi flota rusească e gata să străbată cu putere armată până în capitala Chinei.

Se zice, că împărăteasa e gata să părăsească Pekingul și să se retragă înăuntrul imperiului.

Intr'aceste Rusia devine tot mai temerară și amenință să cucerească tot mai mult teren pe pământul chinez. Ear' această împregiurare a cătrănit atât de mult pe Anglita, ocupată cu războiul din Africa, încât

FOIȚA „TRIBUNUL POPORULUI“

Ain-Karima.

(Nuvelă arabă.)

Intre podișul Terebințelor și deșertul Hebronului, stătea pe coasta înclinată a unui munte satul Safar.

Era un sat sărac, o adunătură de colibe acoperite cu pământ bătut, ori niște bordeie săpate în pământ c'o singură fereastră în vîrf, pe unde pătrundea lumina și esia fumul. Locuințele omenești, așa mici și pipernicite, fără nici o culoare, înăt de aproape abia se puteau deosebi, ear din depărtare se ștergeau cu totul amestecându-se cu scobiturile muntelui, acest sat părea mai de grabă un cuib de rîndunele spânzurat de un colț de stîncă.

Jos, într-o vale îngustă strînsă în niște maluri înalte și petroase. un izvor își vărsa apa sa cristalină într-o teacă mică, așezată între doi smochini; apoi, strecurându-se printre lespezile de piatră, netezite de picioarele Felahilor, unde se scurgea printre nenumăratele săntuțele și gropi din fundul văii, s'oménând cu niște filigrane

imprăștiate la întempleră pe aceste plăci de pământ uscat și roș, căreia locuitorii din Safar li ziceau cu multă mândrie „grădinile“ lor.

Și în vreme ce sus satul zăcea în tăcere și pustiu, jos izvorul însuflețea cu răcoare și verdeața de prin prejurul lui adâncul văii.

Din zor, femeile eșind de prin murelele și urtele lor bordeie de pe munte, se coboră în vale, spre teica dela izvor.

Le auzia cîntînd, în vreme ce-și spălau rufele și însoțindu-și cîntecul cu șogmotul ritmic al ciocanelor de lemn, cu cari băteau rufele și vuetul acesta sonor, dar monoton, răsuna până departe în fundul văii. Sau le vedeai umblînd printre arbori, sprintene și mlădioase ca niște păsărele, cu trupul strîns în rochiile lor albastre. Mănecele lor tăiate în colțuri fluturau în aer ca niște aripi, ear vîlurile lor albe, atîrnându-le peste stî, sclipiau prin frunzișul verde al arborilor ca niște fulgi mari de zăpadă.

Bărbații se coborau rare-ori în vale. Lor le plăcea mai mult muntele.

Se urcau pe piscuri cătrăndu-se pe stînci, ca să vineze gazele ori ca să ducă

la păscut pe potecile șerpuite și strîmte ale muntelui șireagul lor de capre, care de jos părea o viață neagră ce străbătea tufșurile de ierbur.

Și așa de mare era influența naturii asupra acestor ființe primitive, încât femeile, cari steteau mai mult printre arborii grădinilor și prin prejurul izvorului, le oglindia frăgezimea și dragălașia, în vreme ce bărbații, chipuri aspre, sălbatice, vorbe scurte, mișcări rare și domoale, aveau într'înșii toată uscăciunea și sălbăcia muntelui.

Astfel, Felahile din Safar erau vestite prin frumusețea și blîndețea lor. Și când ele se duceau la Ierusalim cu coșurile pe cap să vîndă fructe, soldații turci puși de strajă la porți ca să ia dijma mărfurilor dela țărancele cari veniau să vîndă, erau bucuși cu deosebire când vedeau că vin Safarienele.

Felahiți din contră erau temuți prin toată împregiurimea, fără să se știe de ce, poate pentru-că trăiau nomazi și nu se plecaseră încă nici odată sub jugul guvernatorului. Ei nu vroiau să plătească dările, căci — ziceau ei, — n'auveau nici o avere și la epoca recrutării ei opuneau soldaților pașei o împotrivire mută, dar' îndărătnică, voină mai de grabă fuga sau schilodirea decăt robia din casarmă.

II.

Ain-Karima se născuse într-o zi, când mama ei spăla la izvor. Astfel că o numiau după nașă-sa „izvorul cel dulce“, Ayun Karima. Apoi, cum pe măsură ce fata creștea, privirile i-se făceau din ce în ce mai dulci și mai lăcdoase, i-se schimbă pe ayun, „izvorul“ în ain, „lumina ochilor“, și astfel îi rămase numele de Ain-Karima, „lumina cea dulce a ochilor“.

În tot satul Safar nu era fată mai cuminte nici mai frumoasă ca Ain Karima.

Ea trăia într'un bordeiu ticălos, cu fratele ei Abdul și cu bunicul său, un bătrîn orb și infirm.

În toate dimineațele, înainte de răsăritul soarelui, Abul își mîna turma la munte. Aina umplea burdufurile cu apă, mesteca în gură pâinea și hrănia pe bătrîn, ale cărui mâini tremurau așa de tare, că nu puteau nici măcar să-și ție bățul. Vorbiau arare ori între ei, dar' chipul bătrînului, — chip pămîntos și socrojit ca pâinea pe care Aina o scoatea de sub cenușă — căpeta din nou înfățișarea omenească când simțea pe fată prin pregiurul lui. Și când ea se gătia pe să iasă și să-l lase singur, gura lui știrbă se lărgia ca pentru a striga ceva tare și șoptia abia înțeles:

— Întoarce-mă cu fața spre soare.

pornirea ostilităților între aceste două mari puteri rivale în tot momentul poate să izbucnească într'un războiu răncen și cu urmări groaznice neprevăzute.

Armatele acestor două puteri dau acum față în față înaintea Chinei. Rusia ar voi ca singură să facă „rânduială” în China. Ea o și spune, că întregi armate are la hotarele învecinate ale Chinei, și că e de prisos amestecul armelor engleze. Aceasta însemna: Anglia poftescă să-și vadă de alte treburi, căci Rusia singură va să fie stăpâna situației.

Între asemenea împregiurări, abia se poate aștepta o acțiune comună a puterilor, pentru a feri lumea de izbucnirea unii mari catastrofe, ce în consecințele sale ar fi dezastruoasă îndeosebi pentru micile state europene.

Dela „Enciclopedia-Română” cotire.

— UNA LA ZI —

Jigăraiu, suc acru pe gât, o arsură după mâncări pipărate etc. Se combate cu *puful de bicarbonat de sodă (natriu)* pe vârful cuțitului.

Notă. Adică pe vârful cuțitului se combate? Vezi, dacă directorul știe așa de bine ce-i jigăraiu în arma șampaniei multe consumate, ce „schneidige” (ce rog și încă pe vârful cuțitului) deșinății tranșajei!

Noutăți

Arad, 9 Iunie 1900.

Pe cauza sfințelor sărbători ale Rosaliilor, numărul proximal foaiei noastre va apărea numai Marți la amiază.

P. S. Sa Episcopul Goldiș, însoțit de vicarul V. Mangra și de protosințelul Pop, a plecat azi la Oradea-Mare, unde, după cum se știe, va oficia mănă în biserică; Luni va oficia la Ronțu, iar Marți va prezida consistorul plenar în care va preda apoi noului vicar jurisdicțiunea.

Tot azi, cu același tren, la orele 11 a plecat și corul Seminarului, care va

sa îl ducea până la pragul ușii și el se punea jos, cu brațele încrucișate pe piept, cu genunchii strinși și cu bărbia vîrîtă între genunchi; dar fruntea i-se ridica spre lumină și ca floarea de heliantă pe talpa ei nemișcată, fața orbului urma sărui în cursul lui.

În vremea aceasta Ain-Karima culegea din grădinița din vale lalele albastre și cele negri, apoi pleca la oraș împreună cu celelalte femei din Safar, fiecare mergînd una după alta, cu toate că drumul era larg, dar așa se obișnuiseră ele prin cărările înguste ale munților.

Seara, cu panorul gol așezat pe cap, cu câștigul din vânzare înțodat în colțurile lungilor ei mînești, cari îi băteau soldurile, fata se întorcea în sat.

Bunicul, cu urechile ciulite, deosebită din depărtare pașul ușor al picioarelor ei goale; și orbitole lui mîncate de oftalmia, arde de flacăra pravului de pușcă, se lăsa de urmărit lumina și se deschidea largi, electate ca niște prăpăști la apropierea Ain-Karimei; ear' când ea intra în bordeiu, el îi zicea întotdeauna neschimbat:

— Întoarce-mă cu fața spre umbră.

Și ghemuit într'un colț al bordeiului, ea fruntea ridicată spre Ain-Karima, urma

cînta mîne și rîmîne în Oradea și Ronțu, precum și primul nostru redactor Russu Șirianu, care va raporta despre cele petrecute.

Sinodul episcopesc sârbesc gr. or., după-cum sunt informate foile maghiare, se va întruni în 17 Iunie n. la Carlevé. Între obiectele de dezbateri ale sinodului este pusă și cunoscuta afacere gravă dintre patriarhul Brancović și episcopul Zmajević. Stăruința guvernului unguresc, de-a se regula pe cale pactuică contrastele dintre patriarhul și numitul episcop al Vršetului, — n'a avut re uitatul dorit.

Procesul de presă. Prea cuviosul arhimandrit al sfinței mănăstiri H. Bodrog, activul și inteligentul August Hamson, face cunoscut și ziarelor „Nagyvárad” și „Telegraful Român” că deoare ce l'am calomniat și să ne înteneză proces de presă. După Magda, cine și poate urma altul?!

Nițică modestie! Confrații nostri și — bine! ne au prins cu două greșeli de tipar provenite din cauza corectorului, care grăbise Mercuri la maia și așa s'a strecurat în foaie (la „ultim cuvânt”) Boileanu în loc de Boileau și „par” în loc de „par”.

Ce bucurie în pagodă și cu câtă satisfacție nu ezălamă autorul lui Berni Detre: căta producții mîrilor literari Chendi-Sirianu!

Va să zică: control sever asupra celor ce scriem, fie vorba chiar despre greșeli tipografice?!

Foarte bine. De cât în același număr al confracților nostri sibilenți, pe pag. I, găsim următoarea frază:

„Ne-ar demoraliza și modestu școală politică ce acum avem în bazele trecutului”.

Găsim apoi următoarea — nu știm cum să i zicăm, că n'am voi să folosim cuvînt drastic:

„Că s'au găsit și la noi unii politicieni cari aveau principii negre — galbene (sic!) numai într-un cânt erau așa negri să vîneze după galbeni”.

Săguna — politician, Tilca însă bărbat de stat! Slavici vîna galbeni, Scurtu însă scrie din principiu și cu convingerea omului consumat în politică!

Dar să mergem mai departe. Găsim adevărat pe pag. I și prosa „presidentului și șefului” confracților nostri sibilenți: o telegramă adresată „doctorilor” fil ai repozatului D. Vajda, la cari națiunea privește cu o nădejde, care să le servească de mînă gîiere.

Etată telegrama: Sincere condolițe pentru pierderea bunului părinte și zelosului soț de luptă. Dr. Rațiu. Cum adevărat: repozatul a fost și părinte și soț de luptă intristaților și fil, ori i-a fost soț de luptă și părinte d-rului Rațiu?

Când n'aveți alt merit literar de cât colaborarea la enciclopedia d-lui „Gelehrter”

cele mai mici mișcări ale ei, după-cum adineaori urma cursul soarelui.

Despre bătrîn se spunea că fusese un aprig vîntător de gazele; se mai povestea de asemenea istoria unui om găsit într'un desis, după ce dispăruse de acasă de câteva zile, dar' al cărui cadavru fusese așa de hîrtănit, așa de îmbucătățit, încât fusese cu neputință să se recunoască din ce murise. Bănuiră pe bătrînul vîntător cu pușca lui veche cu cremene, care nu-și gresia nici odată ținta. Și poate că oamenii aveau dreptate, căci la puțină vreme după aceea, el luă de nevastă pe veduva acestui om. Dar' într'o seară bunicul Ainei nu se întoarce în sat. Îl căutară pretutindeni și îl găsiră în sfințit, plin de sînge de sus până jos, într'o rîpă. Nici odată nu s'a știut ce i-se întimplase. Se zice că era vorba de o răsunare de familie și că trupul lui era ciuruit de gloanțe, dar' el răspundea cu înspășinare: „Asta îmi vine de la Allah”.

Și cu teate că fiecare membru îi era schilodit, fiecare os găurit, el nu se lăsa totuși de vîntătoare.

(Va urma.)

Diaconovich, ear „presidentul și șeful” nostru nu știe stiliza clar nici o telegramă de condolență, măcar că nu-i vedem șiova de cât când condolează, nițică modestie ar avea loc în redacția noastră!

Vaca de muls. Am arătat anul trecut sumele enorme ce au luat desinteresat fil ai bisericii ortodoxe române d-nii Gall și Dr. Babeș drept onorariu pentru purtarea proceselor de despărțire.

Cu câtă ușurință s'au pornit aceste procese, se vede acum și din faptele recente: mai zilele trecute au fost obligați timișorenii să plătească aproape 10.000 fl Sârbilor, ear acum ziarele budapestane aduc știrea, că mitropolitul Meșianu, ca șef al bisericii ortodoxe române, a fost oșândit să plătească 2300 coroane spese de proces, pierzînd earăși un proces față de patriarhul sârb Brankovits...

Oare când va găsi dl Babeș (seniorul) documentele pe cari le caută de vre-o 24 ani pentru a dovedi că noi avem drept în chestia despărțirilor? Desigur, a demisionat din sinodul aradan numai să n'avem privilegiu să-l întrebăm față în față.

Socialistul român, care a luat parte la congresul socialist dela Brașov, se numește Ioan Fotoșan. Patria lui mai restrînsă este Brașovul și după cum ni-se asigură, în congresul dela Brașov el umbla cu „Tribuna” în mîna, arătînd tuturor publicațiunea în care orgaanul dinastiei Sibiene îi declară pe socialisti (și pe naturalisti) singurii în drept a conduce popoarele. S'au și făcut mari ovațiuni la adresa veneratului president din Sibiu.

Congrua catolică. Comisiunea centrală pentru congrua catolică va ține Luni, în 11 l. c. n., o nouă ședință plenară cu următoarea ordine de zi: alegerea unei subcomisii de 15 membri pentru cenzurarea fasciunilor privitoare la venitele bunurilor mai mari bisericești; raportul referentului central despre rezultatele statorite de cele cinci secțiuni instituite pentru examinarea conscripțiunilor relative la venitele bunurilor preoțesti.

Premii școlare. Atragem atențiunea celor ce se cavine asupra editarei „Biblioteca noastră” de E. Hodoș în Caransebeș, ca cea mai potrivită bibliotecă pentru premii, cu atât mai ales, căci ea premii se vinde cu preț scăzut. Să află de vînzare la autorul Enea Hodoș, profesor în Caransebeș.

Nou rector la universitatea din Budapesta. Eri s'a făcut alegerea noului rector pentru anul școlar 1900/901 la universitatea din Budapesta. A fost ales Dr. Rapaics Raimund, profesor la facultatea teologică cu 15 voturi față de Dr. Kisfaludy A. Béla, care primise numai un vot. Noul rector de naștere e din Milano și în vîrstă abia de 45 ani.

Explosie de gaz la universitatea din Budapesta s'a întimplat Joi, în 7 Iunie într'o cameră, unde țeava gazului aerian fusese deschisă. Un servitor de cancelarie a aprins anume un chibrit și deodată întreaga cameră, în urma unei puternice detonături s'a prefăcut într'o mare de flăcări, în care și el, nenorocitul, a căzut arzînd la pămînt. În urma exploziunii, toate ferestrele și un întreg părete s'au prăbușit cu un șgomot teribil. Nenorocitul servitor a fost dus la spital într'o stare desperată.

Un rege gren bolnav. De multă vreme regele Otto al Bavariei zace gr-u bolnav atât trupește, cât și sufletește în Fünsternried. Nici medicii din giurul lui nu pot să constate adevărata boală ce-l mistue. Acum, după cum se anunță din München, principiele regent Luîtpold a chemat la patul regelui bolnav, și pe celebrul profesor Leube, căruia asemenea mai multe zile îi va trebui, până să-și poată spune și el părerea asupra boalei.

Un falit arestat. Din Oradea-mare se telegrafiază, că companiștii Lux și Löwy, mari negustori de lemne, la dispoziția tribunalului de-acolo au fost arestați pentru faliment fraudulos. Passivele se urcă la suma de 120.000 florenți.

Panamistișii robi ai oficiului de dare din Arad, Bács Nándor, Scheinberger Moritz și Kivály Géza, au fost eri transportați din temnița Aradului la temnița din Vaj. — Probabil pentru schimbarea aerului.

Copiștii inspectorilor reg. de școale la ministrul. Joi trecută o deputațiune de trei s'a prezintat la ministrul de culte Wlascics cu un lung memoriu, în care se cuprind cereri de îmbunătățirea stării materiale a copiștilor aplicați pe lângă inspectorii regești de școale din țeară. Oratorul deputațiunii a rugat pe ministrul, ca de aci încolo dintre copii să numească pe ajutorii de inspector, și'n acest chip să fie și dînașii puși în l-a clasă de salarisare și să primească și ei adaus personal.—Ministrul li-a promis tot concursul posibil, pentru a le ameliora starea materială.

Iubileul de 500 ani al universității din Cracovia. Joi trecută s'a serbat cu mare pompă iubileul de 500 ani dela întemeierea sa universitatea polonă din Cracovia. Ea fost fundată de regele polon Cazimir-cel-Mare la anul 1364, va să zică cu 3 ani înainte de ce Ludovic-cel-Mare a întemeiat la Cinc-Biserici (în 1367) prima universitate ungurescă. La sărbătorească și au luat parte la ea rectorii universitari și bărbați de știință din toate părțile Europei.

Regele Belgiei în Gastein. Regele Leopold al Belgiei a sosit eri incognito la Gastein și a deszins în hotelul „Austria”. În 18 l. c. regele va primi acolo și visita fiicei sale Stefania măritată Lónyay, care împreună cu soțul său vor petrece opt zile în giurul regelui.

Dr. Liviu Tămășdan

anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în strada Zrinyi Nr. 3.

Pentru institutul de credit și economi „Ardeleana” în Orăștie se caută

un concepist advocațional cu dreptul a pute fi indus la camera advocațională.

Cei cari ofer posibilitatea a pute servi timp mai îndelungat — sunt preferiți și pot ave șanse să fie suscepuți cu drept de pensiuie.

Ofertele sunt a se adresa către direcțiunea institutului.

Med. Univ.

Dr. Romulus L. Crăciun, specialist în boalele interne, Karlsbad, Alte Wiese „Strauss”. Consultațiunii din 1 Maiu — 15 Octomvrie.

Practicant apotecar cu 6 clase gimnasiale se primește sub condițiuni favorabile; a se adresa la administrațiunea foii noastre.

Se caută o calfă pentru prăvălia dlui Artemiu Balas în Boicza lângă Deva. Se cere să fie român, în etate de 18—24 ani și se preferă cari cunosc bine negoțul de Bacănie, Coloniale, Galanterie, confecțiuni de bărbați, precum și ferăria.

Deasemeni și un învățăcel, să fie român de familie bună și cu cunoștințe de carte.

Doritorii de a ocupa aceste locuri să se adreseze la firma de sus.

De necrezat! Mîl de mulțumiri și scrișori de recunoștință adevărate, că „Fluidul Elsa” de Feller s'a dovedit ca cel mai bun la toate boalele, chiar și la acelea unde alte medicamente nu vindecă. Cu deosebire vindecă frigurile, podagra, reuma, dureri de piept cap și de dinți, junghiuți, șgârțiuți, dureri de stomach, de ochi etc., iute și la sigur. 12 flacoane costă 5 coroane franco. Singurul producător e Eugen V. Feller, farmacist în Stubica Nr. 135, comitatul Agram. La nici o familie să nu lipsească acest mijloc escelent. examinat de oficiul sanitar și găsit de cel mai bun mijloc, pe care ori-cine de-l folosește odată, pentru efectul său din toate punctele de vedere, îl va folosi permanent.

Orb am fost deja, și numai „Fluidul Elsa” de Feller mi-a salvat lumina ochilor”, — scrie Szücs Péter din Budapesta Felső-rakpart 9.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu Sirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se socotesc în coroane și după 50 chilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 chilograme).

Prețurile dela 10 Iunie n.
In Arad:

Grăul cel mai bun . . .	cor. 7.32—7.40.
Cucuruz	5.25—5.45.
Săcară	5.60—5.80.
Orz	5.50—5.60.
Ovăș	4.60—4.80.

Cursul pieții din Arad.

Hârtie-monetă română	Cump. n.	9.48	vând	9.72
Lire turecești				
Imperiali (15 R. aur)		18.90		19.—
Rublr. rusești 100 à		126.—		12.—
Galboni		5.58		5.63
Napoleon-d'or		9.48		9.55
100 Marce germane		58.50		58.95
Livre sterling		11.90		12.50

S p i r t :

25 Aprilie

Spirit rafinat; cu toptanu	115.—
" " cu micu	118.—
" brut cu toptanu	113.—
" " cu mic	116.—

Porci :

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate :	
tetrani 380—400 kg.	52—54. cr. p. kg.
tineri 320—390 "	55—56. " " "
" 250—320 "	54—55. " " "
" până 250 "	54—56. " " "
mijlocii 240—260 "	" " "

„Foaia Pedagogică“, ce deja în al IV-lea an apare lunar în Sibiu, în întindere de două coale, sub direcția dlui prof. Dr. D. P. Barcianu, are în Nr. 5 (din Maiu) următorul cuprins :

Manualele de școală. Tractat de H. Trunk, prelucrat liber de George Dragoiescu (Urmare). — Modele de lecțiuni: Cumpenele și Cântarul, Două lecții din fizică pentru anul al V-lea, de Dr. Ioan Stroia. — Aprecieri importante la dotația și poziția actuală a învățatorului român, de Iosif Velcear, învăț. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi.

Abonamentul pe an : 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de specialitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

„Economia națională“, revistă economică, statistică și financiară, apare lunar în București (anul XX(V)). Fondator și director: Dl Petre S. Aurelian, membru Academiei. Nr. 4 din luna Aprilie 1900 are următorul sumar: P. G. Cantilli: Chestia Porților de fer. — St. Romanescu: Contribuțiuni la istoria datoriei publice române de la 1850—1900. — V. I. Radu: De ce nu îmbrățișează Românii comerțul. — „: Chestia terebentină. — Critici și referate: Idei fundamentale în Economia politică în o nouă teorie sociologică. de Ioan Socaciu, profesor. Expunerea pe scurt a principiilor fundamentale ale Istoriei de A. D. Xenopol.

„Nona Revistă Română“, pentru politică, literatură, știință și artă, a apărut Nr. 9 de la 1 Maiu cu următorul cuprins :

— Vechile partide și noile grupări politice II. Partidul conservator. — V. R. Piekarsky, Universitățile populare. I. Aureliu Candrea: Elementele române în limbile slavice; Okonski: — El și Ea. (nuvelă). Zamfir C. Arbore: Românii, întemeietorii ai civilizațiunii în Rusia. — Colonel P. V. Năsturel: Contribuțiuni la Istoria Bucureștilor; C. Crupenki: „Amintirile“ Regelui României.

I. A. Candrea-Hencht: Cours complet de grammaire roumaine; C. Xenii: Opiniunea publică; Stefan Braborescu: Din romanul unei vieți (nuvela); Simeon Fl. Marian: Poezii populare despre Avram Iancu.

O privire asupra literaturii ruse din secolul al nou-zecelea, de Gh. Madan. — Aprecierile presei străine asupra pescăriilor. — Viitorul Ungariei pe temelul unei noue plasări naționale. — Pictorul Munkacsy. — Procesele „Tribunei“ pentru Avram Iancu. — O nouă crisă.

Profil bizantin (poesie) de D. Karr. — Circumstanțe atenuante, de I. D. Manolache. — Lume și poet (poesie) de Ioan Scurtu. — Liori (poesie) de Eug. Ștefănescu. — Cuvinte din popor (vorba „Iedeș“) de C. I. V. Severin. — Severin. — Tristia (poesie) de Dumitru Țimiraș. — Lianeii (poesie) de A. Zamfirescu.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școlile populare, că Inaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică cu datul de 26 Martie 1900 Nr. pres. 1070 a aprobat manualul „Geografia pentru școlile populare întocmită pe baza planului ministerial de învățământ, partea primă pentru clasele III. și IV., de Vasilie Goldiș, profes. gimnas.“

In legătură cu aceasta anunțăm pe domni învățători, că tocmai acum a esit de sub tipar și partea a doua din Geografia dlui Vasilie Goldiș.

Ambele părți se pot procura de la Librăria editoare Ciurcu în Brașov, precum și de la toate librăriile din patrie.

Carte de citire Ministerul de culte și instrucțiune publică reg. ung. prin ordinațiunea de la 14 Ianuarie 1900. Nr. preindiei 5276/1899 a aprobat pentru școlile populare cartea: „A treia carte de citire pentru copii și copilele din anul al 3-lea și al 4-lea de școală, întocmită de mai mulți prietini ai școlii.

Se poate procura de la Librăria editoare Ciurcu în Brașov, precum și de la toate librăriile din patrie, cu prețul de 65 cr. sau 1 coroașă 30 fl.

Tipografia „Tribuna Poporului“
aranzată fiind cu material nou
primește spre executare :

Tipărituri de bancă	Cărți, Brosuri	Ori-ce tipărituri
Invitări la nuntă,	Anunțuri funebre, etc.	

Cele mai moderate prețuri!!

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

- 1.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — — „ 1.— „
- 2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— „
- 3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 „
- 4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul — — — — — „ 2.— „
- 5.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul — — — — — „ 4.— „
- 6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 „
- 7.) „Războiul pentru neatârare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului „ 1.20 „
Prețul „Coroanei“ — — — — — „ 1.60 „
- 8.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula născ. Truția — prețul — — — — — „ 1.— „
- 9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul — — — — — „ 1.— „
- 10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 „
- 11.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 „
- 12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— „
- 13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț — — — — — „ 1.50 „
- 14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz prețul — „ 1.20 „
- 15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Ștefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 fleri spese postale.